

Божидар Мандић
ПОЈМОВНИК
Породица бистрих потока

Уредник
Зоран Колунџија

Божидар Мандић

ПОЈМОВНИК

Породица бистрих потока

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

Реч би пре почетка

Реч нема кост, али кости ломи...

Реч. Синтагме, сентенце.

Верујем у реч. Из ње је настао читав космос. Питањем: ко смо ми! Шта је вечност, бескрај и стваралаштво. Реч у себи носи мирис Опстанка. У њој је тиха вера шапата у трајању. Човек не може без речи. Хелдерлин вели – ми људи јесмо разговор. Мисаона реч. Реч намере. Реч изговореног. Реч записаног чине кватрограм човековог смисаоног битисања.

Једна слика вреди двадесет и пет хиљада речи, а једна Реч носи петсто хиљада лица. Када се реч забележи она добија важност, када се изговори она се увећава.

Синтагме могу спасити свет!

Наспрам речи утваре, постоји реч невиности од које и сам ђаво бежи. Зато мислим да требамо стварати нове саспојности речи у којима је тврд отпор распадању. Рај је у нама, ми смо у речима.

Реч је настала од Онога од чега је све настало. Али, реченице су меридавност човека. Он их ствара, кроји, кује и даје наду да човек и Бог живе УЗАЈАМНО. У њима је нераскидивост заједничке пријатности и радости. Било би занимљиво да читав свет престане пет дана да не мрзи, да видимо какав би онда живот био. Реченице би текле саме по племенитости и питомини свеопштег постојања. Заувек...!

ШАРЕНИ ФАШИЗАМ

После црног и црвеног фашизма наступило је доба: шареног фашизма. Завладали су спектакл, гламур и шљаштећа Забава... Потрошачка тиранија жели све ресурсе да потроши, а конгломеризам да уништи и затрпа све душевне потенцијале. Први пут ропство лакше је од живота. Убили су живот и зато нема предлога за ову цивилизацију да искорачи из ћорсокака.

ЗЛОБРО

Све су помешали, а ништа нису ујединили. Први пут зло убеђује добро да је оно зло. Највеће зло постала је апологија зла. Застрашени човек се придружује злу по принципу да ако чини зло онда ће га зло мимоићи. Ступиће на страну друштвене солидарности у којој психологија масе обликује понашање. Последњу књигу коју је написао Владета Јеротић насловио је „Зло и добро трче заједно”. Онда је дошао код нас у шуму, био је љут на себе и незадовољан, јер је наслов требао да гласи „Зло и добро трче упоредо”. Да, био би то бољи наслов, али смо ми дали подршку да и његов наслов треба да функционише. Агресор се имплементирао у жртву и убеђује је да она треба да се покаје. Волт Витмен пише: „Био сам одушевљен добротом, али одушевило ме је и зло... Али најфацсиниранији сам био кад би видео да се зло претвори у добро.” То је принцип алхемије. Једини начин да злато афирмишемо без жеље за освајањем моћи.

ИДИЛИЧНО

Иди лично!

САДА

Живети са „да“!

ЗЛОБОДА

Слободе нема, тамо где нема цензуре. Цензура је знак да слобода интензивира инспиративну осећајност, жељу за бољитком (као и битком), а не послушности да нам неко други да слободу. Немојте да ми дајете слободу у којој не могу ништа да учиним. Више волим неслободу у којој могу барем мало „нешто“ да учиним. Једина слобода вредна пажње је слобода коју сам створиш. Ствараш. У отвореним друштвима потребно је вратити цензуру, јер би то био знак да ће слобода поново заживети. Ками је говорио „ако је све дозвољено, то не значи да није нешто и забрањено...“

НЕОЛОГИЗМИ И СИНТАГМЕ:

Еуфемизмима екстремни капитализам раби масиве људске осећајности. Свака корпорација има институте за лингво-милитаризам. Еуфемизмима јебу цео народ, целу планету и човека, природу, Створитеља, непознатих иницијатива. Једна од шанси је да ми синтаagmaма предложимо препород света и одупremo се преварама кроз речи. ЛИНГВОМИЛИТАРИЗАМ је најјаче оружје робовске стратегије добровољног подизања руку за предају. Насупрот „Лингвомилитаризма” треба да освежимо снагу „Оксиморона”. Они веле, Мировне трупе прегазиле Србију, а ми одговарамо – трупе мира ублажују моћ Империје према инфериорнима.

ЕКОНОМСКИ САДИЗАМ ИЛИ ЕКОНОМСКИ СТАЉИНИЗАМ

Богати немају више разлога да се богате, сем што уживају (кроз садизам) да виде агонију сиромашних. Богати се богате, не на основу труда и економског поштења, већ на основу „преваре” која се зове – „додавање нула” на плутократску хегемонију. Хана Арент је прва рекла – „новац је диктатор без лика”.

А могла је и да каже „доктор без морала”. Диктатор – доктатор! Науко, јебем ти матер! Технологијо, јебем ти матер!

И заједно и одвојено, јебем вам матер... јер отуђујете човека од Бога и природе, ближњости и радосних вести. Економија жели да купи цео свет. Једина нада је да ће ускоро економија продати и саму себе... Економија није више питање егзистенцијалне пријатности, већ – идеологија импотенције богатих. У анкети од 200 богатих у Америци, на питање да ли сте срећни... Ниједан богаташ није заокружио одговор да јесте. Нова клетва Јевреја (божијег народа) јесте – да Бог да пуно и увек имао! Имати или бити монашко питање из седмог века, или Фромово из двадесетог века још је актуелно...

СОЦИЈАЛИСТИЧКО „МИ” – заменило је
КАПИТАЛИСТИЧКО „ТИ” – Едукација кварежи:
Ја желим, ти требаш!

ЧЕТИРИ ПРИНЦИПА ЖИВОТА

ИСТИНА

ПАРАДОКС

АПСУРД

ЧУДО

СИНГУЛАРНА УТОПИЈА

Утопија је мистичко искуство неуништивости. У свим временима постоје људи који гаје утопијску мисао, понеки је остваре. Живео сам пет година у новосадској комуни, у Теслиној 18. у Новом Саду. Затим сам основао своју комуноу у шуми под називом „Породица бистрих потока”. Онда смо руралну комуноу преобликовали у породицу – нуклеусу од моје прве жене и троје деце: Иста, Аја и Сун... То траје већ 50 година, или готово пола века. Схватио сам да сам ја човек заједница, то је најлепши и најсмисаонији живот. Бити у племену. Делити све што имаш, увек осећати да ти је други, први. Али, Мирко Главуртић ме је научио да све оно што сазнаш у животу, то ће те демантовати. Сада сам у годинама када резимирам живот. Цео живот неговао сам пријатељства, љубав, безинтересност... Сада сам остао сам. Но, нисам хтео да се одрекнем природе нити човека... Решење сам нашао у „сингуларној утопији”. Сам против никог.

Када сам имао осамнаест година, после једне свађе у урбаној комуни, разочаран записао сам – Ако нико неће да живи са мном у комуни, у комуни ћу живети сам. Изгледа да ме је то проклетство стигло.

Не напуштај идеје, чак и када оне тебе, повремено, или на трен, забораве. Живети без идеја је највеће сиромаштво.

Никад човек није ближе Богу него преко идеје и никад удаљенији од Бога, ако их не реализује.

Имитација деструира аутентично.

ГЕНЕТИЧКО МОДИФИКОВАНИ КРАЈ

Наука и технологија први пут су пронашли да крај вечно траје. Увек је постојао крај и почетак. Први пут почетка нема јер су убачени елементи вештачког трајања Империје.

КОСМОКРАТИЈА

Черчил је говорио да демократија није добра, али да је за сада, ипак, најбоља. Мислим да га треба негирати, овом свету недостају мерила, закони и исправност са неба. Из Космоса!

ПРИРОДА НЕ ВОЛИ ЦЕМЕНТ И АСФАЛТ

Човеку лакне кад и други човек начини зло дело, јер зна да је то конспиративни подстицај и за њега самог. Прећутно чињење зла завет је не – развијања осећаја за *јрижу одговорности*.

САМОПОДСТИЦАЊЕ

је усамљени чин чињења доброте и добрих дела у тихој и нечујној активности.

ОТЕРАНИ БОГ!

ЕВЕСТРУМ

Емулзија која спаја душе.

ПИСТИС

Узвишено поштовање Свеопштег!

ДЕТЕТУС

Биће „детета” које замењује мисију Бога овде
код нас на планети.

Бог у детету.

ИЛИЈАСТРИЗАМ

Доба невиности, пре него што је човек начинио пад.

Супротно: КАГАСТРИЗАМ.

УОЧАВАЛАЦ

Интелектуалци су се успавали. Ћуте због бедних
хонорара, али и, стварно, више не мисле јер је све постало
замршено, релативизовано и под плаштом вештих
манипулација. Данас да би мислио, прво мораш да разгрнеш
наслаге и наслеге псеудометода. Зато, уместо интелектуалац
употребљавам реч – „уочавалац”. Онај који уочава...

ТРАГЕДИЈА ЕПОХЕ

Империјализовали су подсвесно у човеку. И сад га воде ко мајмуна по егзистенцији. У Европи већ га зову „потчовек” или „бескорисни”. Зар Сартр још у прошлом веку није рекао да је човек сувишан у свему. Човек члови, узвишен је и обележава да је трајање вечности (чо – век). Време које брине о створеном бићу без разлога. Створивши човека, Бог је себе осудио на патњу.

УРЛИК ЗА ЕПОХУ

„Породица бистрих потока” се противи уништењу јебања, човека и планете... јер природа значи – при роду. Оно што рађа, оно што доноси род и оно што ствара – родитељство.

ЛЕПРОТА

Код Загорке Стојановић са Јасмином Никитовић, снимали смо ТВ – емисију „Хармонија”. Ја сам у тој емисији радио са децом. Окупио би их око цепаница, пењао се на кров и тражио књиге, плевио башту... у једној емисији сам са децом раширио руке увис и почео да вичем (а деца су ме следила) лево – десно: лепота – доброта... лепота – доброта... Наједном, сви заједно почели смо да вичемо Лепрота... Лепрота... Лепрота...!

ТАШТИНА НАД ТАШТИНОМ СВЕ ЈЕ ТАШТИНА

Пара над паром (мисли се на флуид) може се претворити (због читања хебрејског на 80 пута 80 начина у „миомирисни мирис”. Боже хвала ти. Атеиста искреног кова и егзистенцијалиста поштеног начина мисли чине да се Бог мало одмори. Нека нам је Бог у помоћи, јер га спасавамо од „бесмисла”. Следи кратки преглед прикупљања детаља.

ПРВО ЈУТРО

Исто је када Исак Сирин каже – проклет био онај који воли човека, као кад ја кажем у овом веку (двадесетпрвом) преко љубави према човеку, само, можемо одржати Бога у животу.

ОДМАХ

НЕПРИЈАТЕЉ непријатељства је отац пријатељства.

МОТО

Рекао ми је невидљиви глас: иди и улепшај своју судбину.

МИСЛИЗАМ

Надоградња филозофије